

1. Historia Gminy

Gmina Walim leży w Górach Sowich oraz Górach Czarnych (Góry Wałbrzyskie) w zlewni wód Bystrzycy, Walimki, Jaworzynki, Młynówki oraz Sowiego Potoku. Położona jest w południowo – wschodniej części Powiatu Wałbrzyskiego. W skład Gminy wchodzi 9 sołectw: Walim, Zagórze Śląskie, Glinno, Jugowice, Dziećmorowice, Michałkowa, Niedźwiedzica, Olszyniec, Rzeczką. Atutem Gminy Walim jest korzystny mikroklimat, pomimo niewielkiej odległości od przemysłowego Wałbrzycha. Warunki krajobrazowe, ich różnorodność oraz ciekawe ukształtowanie terenu pozwalają na prowadzenie działalności rekreacyjnej przez cały rok.

Turystyczną wizytówką Gminy jest:

- Zagórze Śląskie z trzynastowiecznym Zamkiem Grodno położonym na Górze Choina, zbiornikiem zaporowym na rzece Bystrzycy – Jeziolem Bystrzyckim, potężną zaporą wodną – zabytkiem architektury oraz mostem wiszącym. Wokół Jeziora Bystrzyckiego powstała bogata baza rekreacyjna i noclegowa.
- Walim z zabytkowymi kamieniczkami oraz uruchomionymi do zwiedzania Sztolniami Walimskimi oraz Centrum Muzealno – Turystycznym „Włodarz”,
- Rzeczką z ukształtowaniem terenu pozwalającym na uprawianie narciarstwa wyczynowego i śladowego, wyciągami narciarskimi i urządzeniami do wytwarzania sztucznego śniegu.

Na terenie Gminy znajduje się sieć szlaków turystycznych umożliwiających turystom wędrowanie po Górach Sowich i Górach Czarnych oraz wejście na najwyższy szczyt Gór Sowich - Wielką Sowę. W Gminie Walim znajduje się pokaźna liczba zabytków: stare kościoły, kamieniczki, krzyże pokutne, zabytki architektury, a także pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej – stare drzewa, ciekawe górskie widoki. Gmina Walim daje możliwości rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej

Infrastruktura techniczna Gminy

Gmina Walim należy do gmin o dobrze rozwiniętej sieci dróg, chociaż ich jakość nie jest jeszcze dostateczna. W zakresie telekomunikacji nie ma większych problemów, a planowane inwestycje operatorów szybko zaspokajają zapotrzebowanie na tego rodzaju usługi. Jakość wody w gminie jest bardzo dobra, jednak nie wszystkie wsie są zwodociągowane i skanalizowane. Związane jest to z dużymi nakładami ze strony gminy. Na terenie gminy istnieją tereny pod działalność produkcyjną i usługową, lecz próby odbudowy upadłego przemysłu napotykają na duże trudności.

Środowisko naturalne

W gminie nie ma uciążliwych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza, jednak wody powierzchniowe są zanieczyszczone przez zaniedbane gospodarstwa rolne. Natężony ruch pojazdów jest źródłem dodatkowych uciążliwości dla mieszkańców. Do ważnych zasobów należą źródła wody zmineralizowanej, a także wody dla celów przemysłowych. Część źródeł wody jest eksploatowana. Obszar gminy jest w 40% zalesiony. 39% powierzchni lasów zarządzane jest przez Nadleśnictwo Świdnica i Wałbrzych, natomiast 1% stanowi własność Gminy Walim. Główne kompleksy leśne stanowią obszar chronionego krajobrazu. Wszystkie lasy uznane są za lasy chronione grupy i spełniające ekologiczne funkcje ochronne, charakterystyczne dla lasów górskich. Sowiogórski Park Krajobrazowy i Rezerwat Przyrody na Górze Choina tworzą możliwości rozwoju turystyki. Użytki rolne w gminie stanowią 52,8% jej powierzchni z przewagą gleb o średniej i słabej wartości rolniczej i charakteryzują się znacznym arealem użytków zielonych, typowym dla terenów górskich. W większości są to gleby brunatne kwaśne o składzie mechanicznym glin lekkich. Najlepszymi glebami są gleby kompleksu zbożowo – górskiego.

Położenie geograficzne

Gmina Walim położona jest w całości w obrębie Sowiogórskiej Kry Gnejsowej i obejmuje fragmenty czterech jednostek geograficznych – Góry Sowie, Góry Czarne, Góry Wałbrzyskie i Dolina Bystrzycy. Stąd jedynym surowcem przydatnym do produkcji materiałów budowlanych są gnejsy. Brak jest tu innych odmian skał oraz piasków, żwirów i pospółek. W minimalnych ilościach występują gliny powstałe w wyniku procesów wietrzeniowych skał podłoża. Dotychczas nie wykonano badań jakościowych tych glin. W przeszłości gliny te były wykorzystywane do produkcji cegły w małych lokalnych cegielniach. W gminie znajdują się ślady po starych sztolniach. Na obszarze gminy występują udokumentowane złoża amfibolitu położone w terenie chronionego krajobrazu Gór Sowich. Ponadto obszar gminy zalegają złoża węgla kamiennego i wód zmineralizowanych.